

Лафкадио Хърн

Призрачна Япония

София, 2018

Преводът е направен по изданията:

Out of the East, Houghton Mifflin Company 1895

In Ghostly Japan, Sampson Low, Marston and Co, 1899

Kwaidan: Stories and Studies of Strange Things,

Houghton Mifflin, 1903

Kotto, Macmillan&Co 1903

The Romance of the Milky Way,

Houghton Mifflin Company, 1905

Shadowing, Little, Brown&Co, 1919

Всички права запазени. Нито една част от тази книга не може да бъде размножавана или предавана по какъвто и да било начин без изричното съгласие на „Изток-Запад“.

© Огняна Иванова, подбор и превод, 2018

© Издателство „Изток-Запад“, 2018

ISBN 978-619-01-0202-1

ЛАФКАДИО ХЪРН

ПРИЗРАЧНА ЯПОНИЯ

Легенди и фантазии

Подбор и превод
Огняна Иванова

СЪДЪРЖАНИЕ

Фүрисоде.....	9
Край Японско море.....	15
Историята на фүтона от Тоттори	31
Предание от Идзүми.....	39
Дүхове и демони.....	45
Историята на един тенгү.....	71
В Яйдзү	79
Лоша карма	95
История за едно предсказание	103
Сдобряването	111
Девојката от паравана.....	119
Ездачът на мъртвата	125
Състрадателната Бентен	129
Надхитряне	141
Мүджина	145
Историята на една муха.....	149
Джүрокудзакүра.....	155
Ошидори.....	159
Благодарността на Самебито	163
В призрачна Япония	171

Една странна будистка история.....	177
Жената от огледалото	181
Левитация	189
Четиво от книгата на сънищата	197
Ноктилука	213
Легендата за Юрейдаки	217
В чаша чай.....	223
Икирьо.....	227
Ширьо.....	233
Историята на О-Каме	239
Джикининки	245
Сън в летен ден.....	255
Хорай	263
Капка роса	269
В глуха доба	273

За мене думите имат цвят и нрав. Имат лица, изражения, обноски, жестове, настроения, темперамент и странности. Имат оттенъци, нюанси и характерни черти. Това, че хората не виждат цвета на думите, оттенъците им и тайното им призрачно движение, не чуват шепота им, шумоленето от шестващите букви, както и флейтите от сънищата, и барабаните от сънищата, на които свирят тихо и по особен начин думите; че не схващат как така думите се цупят, мръщят се и кипват, как плачат, вдигат врява и се бунтуват; че нямат сетива за флуоресценцията на думите: за тяхната свежест, за тяхната смрад, за това, че са нежни, или са твърди; за това, че са изсъхнали, или са сочни; макар да не схващат разменната стойност на думите в злато, сребро, мед или месинг, това не може да бъде причина да не караме хората да чуват, да виждат и да чувстват.

Лафкадио Хърн

東京自慢十二月

五月
堀切の菖蒲多ん子

大坂町

五月
堀切の菖蒲多ん子

江戸
芝居

元田喜久

ФУРИСОДЕ¹

Неотдавна, докато вървях по уличка, където живееха много вехтошари, забелязах закачено през един от магазините *фурисоде* с наситен синьо-лилав цвят, който се нарича *мурасаки*. Такова кимono би носила знатна дама от времето на Токугава. Спрях се, за да разгледам петте герба върху него и веднага си спомних легендата за една подобна дреха, за която казват, че някога станала причина за изпепеляването на Едо².

Преди близо двеста и петдесет години, когато дъщерята на богат търговец от града на шьогуните отишла на някакъв храмов празник, тя забелязала в тълпата необикновено красив млад самурай и тутакси се влюбила в него. За нещастие мъжът изчезнал в множеството, преди тя да научи от служителите си кой е и откъде е дошъл. Ала неговият образ

¹ Кимono с дължина на ръкавите от 85 до 114 см. (Всички бележки под линия са на преводача.)

² Старото име на Токио.

останал отпечатан в нейната памет чак до последната подробност от дрехите му. По онова време официалното облекло на младите самураи било не по-малко блестящо от одеждите на девойките, затова горната дреха на красивия непознат се видяла невероятно красива на влюбеното момиче. То си казало, че ако облече кимоно с такова качество и такъв цвят, украсено със същите гербове, може да привлече вниманието на самурая при евентуална бъдеща среща.

Затова девойката поръчала да ѝ ушийт кимоно с много дълги ръкави, каквато била модата през този период, и тази дреха ѝ станала много скъпа. Обличала я винаги, когато излизала, а когато си била у дома, я оставяла окачена в стаята си и се опитвала да си представи, че е облечена от нейния непознат любим. Понякога седяла и я гледала часове наред, като ту потъвала в мечти, ту плачела. И се молела на божествата и на различните буди да спечели любовта на младия мъж, като често повтаряла молитвата на будистката школа на Ничирен: *Наму мьохо ренге кьо!* Ала девойката никога вече не видяла момъка. Линеела от любов по него, разболяла се, умряла и я погребали. След нейното погребение кимоното с дългите ръкави, което толкова много ценяла, било дарено на будисткия храм, където ходели нейните

близки. Стар обичай е дрехите на покойници да се даряват по този начин.

Монахът на храма успял да продаде кимоното на добра цена, защото било от скъпа коприна, по която нямало следи от сълзите, капали върху нея. Било купено от девойка горе-долу на същата възраст, на която била покойната. Един ден тя облякла кимоното. Не след дълго ѝ прилошало и започнала да се държи странно: извикала, че я преследва духът на красив млад мъж и че тя ще умре от любов към него. След известно време се простила с живота и кимоното с дългите ръкави отново било предоставено на храма.

Монахът отново го продал и то отново станало собственост на младо момиче, което го облякло само веднъж. После и това момиче се разболяло, започнало да говори за сянката на някакъв красавец, умряло и го погребали, а кимоното за трети път било дадено на храма. Монахът се почудил и бил обзет от съмнения.

Въпреки това той се осмелил да продаде злощастната дреха още веднъж. И този път тя била купена от момиче, което отново я облякло. Собственичката на кимоното взела да боледува и починала. А дрехата за четвърти път била дадена на храма.

Тогава монахът вече бил сигурен, че всичко става под влиянието на някакъв зъл дух, затова поръчал на

послушниците да запалят огън в двора на храма и да изгорят кимоното.

Наклали огън и хвърлили в него дрехата. Ала когато коприната се запалила, изведнъж върху нея се появили ослепителни огнени букви – буквите на молитвата *Наму мьохо ренге кьо*, които една по една литнали като огромни искри към храмовия покрив и храмът се запалил.

Искри от огъня попаднали върху съседните покриви и скоро пожарът лумнал по цялата улица. После откъм морето излязъл вятър и разпространил унищожителния огън и върху по-отдалечените места. Пламъците изпепелявали улица подир улица и квартал подир квартал, докато целият град не бил погълнат от пожара. Това бедствие, което се случило на осемнайсетия ден от първия месец на последната година от *Мейреки* (1655 г.), все още се помни в Токио като *Фуриisode-каджи* – Големия пожар на Кимоното с дългите ръкави.

Според книгата с легенди, която се казва *Кибун дайджин*, името на момичето, което поръчало ушиването на кимоното, било О-Саме – дъщеря на Хикоемон, винотърговец от Хякушо-мачи в квартал Адзабу. В същата книга пише, че легендарният храм, на име Хонмьоджи в квартала Хонго, е храм на школата на Ничирен, а гербът върху кимоното изобра-

заявал цвят на *кикьо* – камбанка. Съществуват обаче множество варианти на историята, а аз нямам вяра на „Кибун-Дайджин“, защото в тази книга се твърди, че красивият самурай всъщност не е бил мъж, а явил се в този образ дракон или водна змия, обитавали някога Шинобадзу но ике – езерото в токийския квартал Уено.

